

Raportti Turkki / Peak Performance ja Comenius "Museums in Fashion" 4-10.11.2012

Sisko Peura

Tarja Slotte

4.11.2012

Junamatka Helsinkiin lähtö Kokkolasta kello 8.56 (kotoa 8.30).

Saapuminen Helsinkiin kello 13.52.

Lounas kaupungilla.

Kello 16.00 lähtö Helsinki-Vantaan lentoasemalle.

Lento Istanbuliin lähti tunnin myöhässä eli 19.30 ja laskeuduimme Atatürkin lentokentälle

kello 22.45. Sitten oli vuorossa pitkä jonotus passintarkastukseen ja matkalaukkujen haku.

Pääsimme lähtemään sieltä noin 24.00 ja taksimatka hotelliimme kesti n. 45 minuuttia.

5.11.2012

Aaamiainen kello 8.45 ja sen jälkeen etsimme metron ja raitiovaunun, joilla pääsimme Istanbulin vanhaan kaupunkiin. Siellä katseltiin nähtävyyksiä ja kävimme suuressa basaarissa.

Olimme yrittäneet ottaa yhteyttä muutamaan Design-studioon, mutta emme saaneet vastauksia. Joten mietimme, mitä voisimme oppia ammatillisesti päivän aikana Istanbulissa. Päätimme tarkkailla asiakaspalvelua ja myyntityötä.

Päällimmäisenä jäi mieleen myyjien aktiivisuus, jos hetkeksi jäi jotakin katselemaan, tuli myyjä ja ryhtyi oitis hieromaan kauppaa. Tehokkain tapa näytti olevan kutsu sisälle katselemaan valikoimia ja saada siten tavaraa myytyä. Tosin suomalaisesta tapa tuntuu päällekyvältä, mutta nämä myyjät eivät olleet moksiskaan, vaikka et ostanut mitään. Ystävällisesti kiittivät käynnistä. Samat myyntitaktiikka tuntui olevan sekä basaari- että tavallisissa liiketiloissa.

Kello 17.00 lähti lautta Mudanyaan, joten hyvissä ajoin etsimme sataman ja saimme liput ostettua. Kello 19 maissa olimme siellä ja matkustimme taksilla hotelliimme. Illalla tutustuimme hieman kaupunkiin.

Väsyneinä menimme aikaisin nukkumaan, että olisimme pirteitä, kun tapaamme aamulla Mudanyan koulun väkeä ja käymme Bursassa tutustumassa muihin kouluihin.

6.11.2012

Dilek Aktas ja Necla Kilicgetik Dörtcelik Anadolu Teknik Lise ve Metem koulusta saapuivat aamulla sovitusti kello 10.00 hakemaan meidät.

Teimme kaupunkikiertokävelyn ja kävimme Mudanyan vanhassa museossa, joka oli venäläisen arkkitehdin suunnittelema. Museorakenne on historiallinen, koska siellä allekirjoitettiin 1. maailmansodan v. 1922 aseleposopimus Turkin, Italian, Britannian ja Ranskan kesken.

Kello 12.00 lounastimme koulun rehtorin Mehmet Akif Kasimoglun ja em. opettajien kanssa. Lounaalla olivat myös Bursan alueen sivistystoimenjohtaja virkamiestensä kanssa. Keskustelimme Suomen ja Turkin koulutusjärjestelmistä heidän kanssaan.

Lounaan jälkeen matkustimme taksilla Bursaan sovittuihin tapaamisiin. Kello 14.00 -15.00

vierailimme Bursa Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi koulussa. Tapasimme koulukuraattori/oppilaanohjaaja Namih Kemal Yildirim'n, joka kertoi koulun arjesta ja teimme tutustumiskierroksen. Kyseessä on hotelli- ja ravintola-alan koulu. Opiskelijat mm. ovat työharjoittelussa huhtikuusta lokakuuhun useimmiten ulkomailla.

Kello 15.30 alkaen meillä oli tapaaminen kuuluisan turkkilaisen suunnittelijan Faruk Saraç'ın perustamassa yksityisessä design-koulussa. Linjoja on neljä; muotisuunnittelu, graafinen suunnittelu, logistiikka ja liiketalous/kansainvälinen talous. Koulu on ollut toiminnassa vasta vuodesta 2009. Opiskelijat voivat hakea kouluun lukion jälkeen. Se on 2-vuotinen, joten opiskeluohjelma on tiukka. Opiskelija maksaa lukuvuosimaksua n. 4500€. Lähiopetusta on n. 22h/viikko. Koululla on yhteistyöprojekteja ympäri maailmaa liittyen suunnitteluun ja markkinointiin.

Tapasimme Fashion Design –osaston vastaavan opettajan Safak Üner'ın ja hänen kaksi kollegaansa Özlem Akinci'ın ja Hülya Vatansever'ın. Üner oli ollut mm. suunnittelija H&M:ssa ennen Bursaa muuttoa.

Keskustelimme myös mahdollisuudesta tehdä yhteistyötä, mutta tässä vaiheessa se jäi yhteystietojen vaihdon asteelle.

Osastolla on tunteja 10:llä opettajalla. Koulussa on n. 300 opiskelijaa, joista 60 opiskelee muotisuunnittelua. Koululla on hienot tilat, sillä se on restauroitu vanhasta tekstiilitehtaasta kunnioittaen vanhan rakennuksen arkkitehtuuria.

Kiersimme tiloja ja tapasimme osaston opiskelijoita, jotka juuri olivat saaneet valmiiksi muotoilutehtävän (koe) yhdistää gotiikan aikaa ja ottomaanien aikaa. Tehtävään oli varattu aikaa vain päivä. Lisäksi he olivat juuri aloittamassa kirjallista koetta.

Kouluvierailujen jälkeen suuntasimme Bursan keskustaan noin kello 17.00 ja Bursan basaarin hulinaan, josta etsimme silkkikujan ja käsityötarvikebasaarin. Sieltä löysimme lisätarvikkeita meidän opiskelijoiden Comenius-projektin tuotoksiin.

Kello 19.00 olimme jo nälissämme ja etsimme perinteisen Iskender-ravintolan. Iskender-kebab on kotoisin juuri Bursasta. Hyvää oli ja palvelu erinomaista.

Takaisin Mudanyassa olimme kello 22.00.

7.11.2012

Aamulla oli riemukas jälleennäkeminen italialaisten yhteistyökumppaneidemme kanssa. Tänä aamuna monipuolinen aamiaisen syötiin Mudanyan hienoimmassa hotellissa lukuisten kutsuvieraiden kanssa mm. Mudanyan kaupunginjohtaja seurueineen. Myös alueen lehdistön toimittajia ja kuvaajia oli useita paikalla tekemässä juttua Dörtcelik Anadolu Teknik Lise ve Metemissä valmistetuista eri maiden (Italia, Suomi, Romania ja Turkki) historiallisista puvuista, jotka esiteltiin hotellin konferenssitalaan rakennetulla catwalkilla höystettynä PowerPoint- dioilla pukujen valmistusprosesseista. Esitys oli erinomainen.

Esityksen jälkeen siirryimme koululle iltapäiväksi Comenius-“Museums in Fashion”-opettajien kokoukseen. Kokouksessa pohdittiin projektin tulevia tapahtumia ja etenkin päättöseminaaria Modenassa, Italiassa toukokuussa 2013. Italialaiset esittelivät tulevaa tapahtumaa ja keskusteltiin tehtävistä, joita kukin osallistuva maa tekee ko. tapahtumaan. Lisäksi pohdittiin mahdollisen uuden yhteistyöprojektin hakuprosessia. Kokous päättyi kello 17.00.

Illalla tutustuimme Östzelik ostoskeskukseen tarkoituksena löytää Bursan perinteisiä pyyhkeitä, mutta emme löytäneet. Sen sijaan ostimme Sesam- sekä viinirypäletahnaa, joiden sekoitus on maukas. Se on kuulemma Turkissa yleinen aamiaisruoka.

8.11.2012

Päivä alkoi yhteisellä aamiaisella italialasten kanssa kello 8.00. Meidät haettiin hotellilta kello 9.00. Matkustimme bussilla Iznikiin, jossa kävimme Hagia Sofia Museossa ja teimme kaupunkikiertoajelun tutustuen kaupungin roomalaiseen historiaan. (Tarkoitus oli kävellä, mutta satoi reippaasti). Oppaana toimi Mudanyan lukion rehtori ja uskonnonopettaja. Hän on toiminut myös imaanina ennen koulu-uraa. Hagia Sofian museo toimii eri uskontokuntien mm. kristittyjen pyhiinvaelluspaikkana. Kävimme myös vierailulla kaupungintalolla, jossa kaupunginjohtaja kertoi meille lisää Iznikin historiasta ja nykypäivästä. Mielenkiintoinen tarina on se, että kaupungissa oli satojen pappien kokoontumispaikka ja heillä oli useita eri Raamatun versioita. Papit päättivät kokouksessaan ottaa käyttöön neljä eri Raamattua. Pappien kokouspaikkaa on etsitty toistakymmentä vuotta useiden eri maista tulevien arkeologien toimesta ja läpimurtoa odotellaan lähitulevaisuudessa. Iznik on reilun 30 000 asukkaan kaupunki, jossa tärkeä elinkeino on oliivien viljely, perinteinen keramiikka ja kesäaikaan turismi, koska kaupunki sijaitsee suuren järven rannalla. Kuten tavallista Turkissa, meille tarjottiin teetä kaupunginjohtajan huoneessa.

Lounaan jälkeen kävimme tutustumassa kouluun, jossa opetettiin aikuisia maalaamaan käsin perinteisiä figuureja keramiikkatauluihin ja astioihin. Kuviot ovat jäljennöksiä vanhoista, arkeologisten kaivausten myötä löytyneistä esineistä. Jokaisella opiskelijalla oli oma, pieni työhuone/myyntitila. Kaupungissa on siis elvytetty vanhaa traditiota ja se näkyi katukuvassa, keramiikkamyymälöitä oli paljon muuallakin.

Takaisin Mudanyassa olimme kello 18.30. Illallisen söimme paikallisessa kalaravintolassa. Mudanya sijaitsee Marmara-meren rannalla, joten grillattu kala on siellä hyvin tyypillinen ruoka.

9.11.2012

Kello 8.30 meidät haettiin taas bussilla ja tällä kertaa matkan kohde oli Inegöl. Matka kesti arvioitua kauemmin ja ohjelmaan merkitty luola jäi näkemättä. Vierailu kaupungin museossa oli kiinnostava ja näyttely kaupungin historiasta hyvin rakennettu. Saimme tutustua kaupungin vanhaan käsityöhistoriaan esim. peitteiden tikkausmenetelmään, joka on kuihtuva perinne. Se antoi hyvän kuvan kaupungin elinkeinojen kehityksestä sekä kulttuurista.

Museovierailun jälkeen suuntasimme 650 metrin korkeudessa sijaitsevaan Oylat'iin. Siellä kävimme torilla, jossa paikalliset myivät paikallisia yrttejä, hunajaa, pähkinöitä, hedelmiä, hunajaa jne. Samoin torilla myytiin paikallisten käsityöläisten kutomia villatuotteita ja keramiikkaa.

Oylat'ssa on myös terveyskylpylöitä ja päivän päätteeksi saimme mahdollisuuden käydä turkkilaisessa kylpylässä, mikä oli elämys sekin.

Kello 16.15 lähdimme takaisin Mudanyaan ja kello 18.00 saavuimme majapaikkaamme. Kello 19.00 meille tarjottiin illallinen paikallisessa ravintolassa. Illalliselle osallistui meidän vieraiden lisäksi Dörtcelik Anadolu Teknik Lise ve Metemin opettajia ja muuta henkilökuntaa perheenjäsenineen. Huomioitavaa oli myös, että mukana oli koulun vanhempainyhdistyksen jäsenet.

Ilta päättyi hyvästelyihin kello 21.30 ja pääsimme pakkaamaan.

10.11.2012

Aamulla kello 7.30 taksi vei meidät Mudanyan satamaan, josta lautta Istanbuliin lähti kello 8.00.

Siellä olimme noin kello 10.00 ja otimme taksin Atatürkin lentokentälle. Oli hyvä olla ajoissa, sillä turvatarkastuksia oli kaksi ja lisäksi vielä passintarkastus ennen koneiden lähtöalueelle pääsyä. Kaikkiin joutui jonottamaan.

Lento lähti kello 14.15 ja oli Helsingissä aikataulun mukaisesti. Ajoimme bussilla Tikkurilan asemalle, josta juna Kokkolaan lähti kello 18.46 ja perillä Kokkolassa olimme hieman myöhässä kello 22.25.

11.11.2012

Tarja Slotte

Sisko Peura